

میلعلو وه

اروشاءه عقاو هرت بسن ی ساسحا ماگدید دقن

راثا ز ا هتفرگرب:

ی نار هط ی نیسد ن یسحدمحم دّیسد جاد اللهتیا هملاء تر ضد

و

ی نار هط ی نیسد ن سحدمحم دّیسد جاد اللهتیا تر ضد

امهر سد الله سّ دق

مِجْرَلَا نَاطِيْشَلَا نَمَلَلَهَابِ ذُو عَا
 مِجْرَلَا نَمَحْرَلَا اَللهِ مَسْبِ
 نَيَمْلَاعَلَا بَرَللهِ دُمَحَلَا
 دَمَحَم مَسَاقَلَا يَأ اَيِيْبُو اِنْدِيْسِي اِلْعُ مَلَا سَلَا وُقَلَا صَلَا و
 نَيِر هَا طَلَا نَيِيْبَطَلَا هِلَا يِلْعُ و
 نَيَعْمَجَا مَهْنَادَعَا يِلْعُ اِنْعَلَلَا و

ديامرفي م اذخل و سر:

هک تسا ي هاگياج تشهدرد وت ي ارب»¹؛ «**دَاهَشَلَابِ لَا اِهَلَاتَنَد نَلِت اَجْرَدَل ن اِنَجَلَا ي فَا كَدَن ا و...**»
 «ديسر ي هاوخن ا هب بئاصم نيا و تدهشل مَحْت ا ب طَفَف

مَتَام هِنْد شَاب قِشْع هِيرْگ دِيَاب مَلَا سَلَا هِيلَع اَدَهْشَلَا دِيَسَر رِب هِيرْگ

ي ارب ت سا ه دش بتر تم ملاسلا هيلع ادهشلا ديس تر ضد ر ب هيرگ باوڅ تاياور رد هک ردقن يا
 ش کشا رايتخاي بدنک محرته و تفارس اسحا هک ي ابيضه ره ر ب س کره!؟ دراد باوڅ هيرگ رگم؟ تسچ
 ي م هيرگ زيند شاب هداد تسد زا ار شردام ايو و ردپ هک ي سک؟ دراد ي نسد هچ نيا ل ا د، دوشي م ي راج
 بتر تم باوڅ و ا ر ب و ت سا ن سحتسم کشا نيا ايا؛ دنشاب نيدناعم دشا و قاسف قسفا ز ا نانا هچرگ، دنک
 ي م کشا و ه دش هتسکشل د زين ي ساسحا ن امر کيو ي فطاع ن اتساد کين دناوخ ز ا ي د ا دارفا!؟ ت سا
 رگيد تلاد و دور ي م ي شومارف هب تلاد ن ا و مامت زين س اسحا ن ا ن امر و با ت کن دش مامت ا ب و، دنزير
 ي م ن ي قاب ن اسنا ي ا ر ب ي زيچ تصرف ن داد تسد ز ا و تقو فلاتا کي ز ا ريغ و، دريگي م ا ر و ا ي اج
 دنام

ر ا ر ق دندش ن ومنهر ي هلا ي ايلوا هکروطنامه ا ر دوخ هار و ميشيدني هئسم نيا هب ا دج دياب
 و رته نلاقاع ملاسلا نيسر ي نابم و ليصا قياقد هب و ميزيهر پد فطاوع و تاساسحا ابلغ ز ا و، ميهد
 ميز ادر پد رته نانيب عقاو

عينم ي ماقم رد و ا؟ دراد ام دايرو و ملان و نويش و هيرگ هب ي ز ايند هچ ملاسلا هيلع نيسد ماما
 ن کمت م طمعو و اهجو و عانغو زانو ز ر ع ل امکرد² (ر دَنَقْمُ اِكْيَلْم دَنَع) امر و ص د ق و فام، عيفر ي ا هجرد و
 هچ ا ر و ا دنکن و ا ز ا ي داي ي سک تمايق رخا ا ت م د ا ت قلخل و ا ز ا درادن س لاجم نيا هب ي جايتحا و ت سا
 !؟ دراد ي جايتحا هچ ام هب رگيد و ا؛ ت سا هتفاي دوجو ق دوجو هب و ت سا قرغتم ق د رد و ا هک، کاب
 ن اوخ هب مشچ دياب ي لاخ تسد ن يکاسم ام و دراد ا ر زيچ همه و ا س پ، ت سا هديزگر ب دوخ ي ا ر ب ا ر ادخ و ا
³ اريخ ا ي ديامن ب ي مشچ ه شوگ و دنک ي رظن ايا؛ ميزودب و ا مرک

ا ر و شَاع اَعْقَاو هَب تَبَسْنِي سَاسْحَا هَاگْدِيْد دَقْت

هاگديد کي ا روشاع ابيضه ب ت بسن ص و صخه ب و ملاسلا مهيلع همن ا بئاصم هب ت بسن ام هاگديد
 تر ضد هب نوچ مينکي م هاگن ادهشلا ديس هب طقف ام ب ت سا فيعض ي ليخ هاگديد نيا و، ت سا ي ساسحا
 ! ت سا هدم ا دوجو هب تيفيک نيا ا ب و وحن نيا هب ر و ص د ل باقريغ ا عقاو و عيجف تيعضو نيا و هدر و خريت
 هک مينکي م هاگن هاگديد نيا ز ا ملاسلا مهيلع همن ا هب شيمه ب ت سا ي فطاع و ي ساسحا هاگن شيمه ام هاگن
 ت ابر ضر ريز ايو و دنداد م سد ا ر ملاسلا هيلع ماما، ت سا ه دش ديعبت و هتفر ن اندز ل اسد دنچ ملاسلا هيلع ماما

1 ۳۲۸، ص ۴۴، ج ۱، راونلا ا راجب ۴۸۳، ص ۳، ج ۱، ز جامع نينيم؛ ۱۵۶، ص ۲، ج ۱، س لاجملا قيلست

2 ۵۵، هيا (۵۴) رقمه ورسد

3 ۱۸۰، ص ۲، ج ۱، ت و کلم رارسا

تلاکشم نیا و بنائصم نیا ی اراد هک ماما نیا: میدرک رکف چیه ل ادا هک ادا اما؛ دندرک معطه معطه ریشمش؛
تسا هداد وا هک ادا معطه معطه و تاربخ و تاکرپ هک بلطم نیا لابقرد، مدوباهی راتفرگو

تماما زار تلابی ماقم هک ادهشلا دیس لوصو

لَا اِهْلَانْتَلَا تِاجِرْدَنْجَلَا ی ف کَدَنْ اِ هک تسه ماسلا هیلع ادهشلا دیس هک عجار ی تیاور
تقیقد و تقلد ملاء سومان ماما. دندوب ماما مه اروشاع نایرج زال بق ماسلا هیلع ماما¹ «**دَدا هَشْلَا بَ**
مامسا رهظم ماما. تسانوک ملاءرد، تارتاتم مه تارتوئم مه، لیعافم و لیعافا همه آشتم و دوجو ملاء
زار بلطم نآ هک تسه مه یرگید بلطم هک تساجنیا رد تبحص ی لو؛ تسا راگدورپ هیلک تافصد و
ماقم دوجو اب- ی هاوخب رگا»: دیامرفی م و دنکی م باطخ ادهشلا دیس هک دنوادخ هک، تسا رتلاب تماما
هقلطم تمصد ماقم هک و ی تسه ماما هک ی دوجو اب «ی و ربار هار نیا دیاب ی سرب اجنآ هک- تماما
دیاب هک تسا نیا، اهنآ هک بن دیس همزلا هک میراد نامهنچرد یرگید ی اهزیچ کید دوجو نیا اب، ی دیس²
دوشب ی ط تاییصو صخ نیا دیاب و ی و ربار ریس م نیا رد

تماما هبترم رب تنحم و تبیصم تَدش ریثأت مدع

مارتال باقر تشید اهنآ ی ارب ی ماما و، دنگی م و ابناصم هر هک و هنجرد طقف ار ماما دارفا
دشاب هدش دراو نارگمتسد و نیدناعم بناج زار تیزا و تنحم و تبیصم رتشیب و ارب هک تسا شزارا و
وارب اروشاع ی ایاضق هک تسا هجوت و زازعا و مارکا دروم همه زار شید تهج نیا زار ادهشلا دیس
اهل اس هک دراد جاور و قنور ش سلاجم تهج نیا زار ماسلا امهیلع رفعد نی سوم ای و، تسا هدش دراو
رتمک ماسلا مهیلع همنا ریاس زار اما. تسا مدوبن حیم و اهتیزا و لاتبا عاونا هبلاتبم و سوبحم اندز رد
ادهشلا دیس دوز رگا ی تد و؛ دریگی م رارق هجوت دروم رتمک اهنآ ابناصم و دیایم نیایم هک بنخس
نآ شرازاب رگید، تشگی مذ لاتبم ابناصم نیا هک و دومنی م ادید لاحترا یرگید وحن هک ماسلا هیلع
دشی مذ تفای نآ رد مضرع ی ارب ی عاتم و تشادزار جاور و قنور

موصعم ماما کید دوز لایرک معقاو و اروشاع نایرج زال بق ادهشلا دیس مکنیا زار دنال فاغان نیا
ی لجت رظنم و ی نرمد هاوخ، توکسد هاوخ و دنک مایق هاوخ، تسا ماما اجره و ل ادرهرد ماما و، دوب
موسا و ادنقم و تسا ماما ل ادمهرد و؛ دیامز رایتخا تلزع و دنیشنب مناخرد هاوخ و دنک

3. «ادَعَفْ وَ اَمَاقِنِ اَمَامِنِ نِیَسْحَلَا وَ نِ سَحَلَا»: دومرف لئس و ملا و هیلع الله ی لصد اذل و سر
ی نرود رسد مز ادنا هک ی تد تهج نیا زار و دراد نایرس ماسلا مهیلع همنا همه هک تشید نیا و
تسین ی قرف ماسلا مهیلع رقاب ماما ای و یرگسد ماما ای و ی داه ماما و ادهشلا دیس نیب

تاعبت و نآ ل محتو و اروشاع زور ابناصم ماسلا هک تسا ی اهنئسم تسا قرف هچنآ، ی لب
نآ ی ارب تماما اهنئسم زار ادا ی اصاخ تاما قم و تاجرد و تساهداد خر ترصد نآ دوز ی ارب نآ
دیامرفی م اذل و سر ش دج ملاک زار ل قن هک ترصد نآ دوز هچنانچ؛ تسا همدما دوجو هک ترصد

هک تسا ی هاگیاج تشهدرد و ت ی ارب»⁴ **4. «دَدا هَشْلَا بَ لَا اِهْلَانْتَنْ دَ تِاجِرْدَنْ اِنِجَلَا ی ف کَدَنْ اِ وَ**
«دیس ی هاوخن آ هک ابناصم نیا و تدهش ل محتو اب طقف
مامسا ملاءرد ریس و ی دوجو معس اب هبترم نیا؛ درادنتیلاو و تماما هک ی طبر هبترم نیا و

دوشی م ربیعت عاقب ملاء تیشید هک نآ زار هک، تسا طبرم راگدورپ ی هانتی لا تافصد و
اهنئسم نیا، دوبند تباخ و تیانجو ندرک ریسا و ن تشک و ن دز افرصد اهنئسم اروشاع میضقرد
موصعم ماما کید ریبت و مرادا اهنئسم اهنئسم؛ دتقیق قافتا ملاء ثداود و عیاقو زار ی لیزرد تسا نکم

1. 313 ص، 44 ج، راونلا راجب؛ 102 ص، ق و دص خیش، ی لاملا

2. 61 ص، سنا تاحفد

3. 93 ص، 4 ج، ی لائللا ی لاء؛ 211 ص، 1 ج، عیار شلا لاء

4. 328 ص، 44 ج، راونلا راجب

تيفيك و هونذ هب دياب، ميشيدنيب نآ زا سپ و زور نآ بنأصم و تائلاتبا سفن هب مكنا زا شيب ام. دوب لوط رد هئداد نيا هك تسا ه دش بجوم ي لماع هچ مينيبي دياب و، مينك ركفل ناسم نيا روهظ و زورب تسا هتفهذ هيق نيا رس و نطبرد ي تقيد هچ و، ددرگ آرم و زاتم ثداود رياس زا تيرشب خيرات نايب و حرش و هماقا و ركذ هب توعد ار ام هشيمه ملاسلا هيلع نيموصم همنأ و ي هلا ي ايلوا مامت هك ديامرفب ملاسلا هيلع اضر ماما دياب ار چ و؟ دناهدومذ خيرات رد درف هب رصحنم هئداد و ي مظع هعقاو نيا

يا¹ **ملاسلا امهيلع بلاطبي با ني اي ن ب نيسحلل بك باف عي شل ايكاب تنك ن ا، ببيش ن باي»**

² «نك ميرگ نيسد مذج بنأصم رب، ي زيرب ي كشا ي تساوخ ماگره، ببيش ن با

ملاسلا هيلع ادهشلا ديس رب قوش و قشع يور زا ميرگ

هبش هسريت و داتفا بسا زا و دروخ ريشمش و ريت ترصد هب هك ميراد هجوت نيا هب طقف ام مامت دراد تقيد نآ اب ملاسلا هيلع ماما هك دنكي م ماگن ي تقيد نآ هب فراع اما. دروخ ترصد بلق هب ميرگ نيا اب دنكي م وا هك ي اميرگ نآ. دريگي م ش اميرگ تقون ا؛ دهدي م ماجنا ار اهراك و تانايرج نيا رينات تحت رطاخ هب هذ؛ تسا قوش كشا، دزيرمي م وا هك ي كشا نآ³. دراد توافتي ي ليخ ام ي ساسحا⁴ ن تفرگ رارق تاساسحا

ملاسلا هيلع نيسد ماما رب و اميرگ، دراد تدحو ملاسلا هيلع نيسد ماما ابش رس و حور فراع روزه و اهيد و لامج هبترم نيرت ي لاء و نيرتلا اب رد ار دوخ قوشعم وا؛ متام ميرگ هذ تسا قشع ميرگ هب ار دوخ هآ و كشا نيا اب و دوشي م ريزارس ش ناگديد زا كشرسي هاوختي هاوخ و دنبيي م قشع و ار وا بويحم داي، دنزي م دنويپ قوشعم سفن و حور هب ار دوخ حور و ديامني م دراو بويحم ميرد ي م زاورپ ار وا هبترمكي ادهشلا ديس ركذ، دراد تبيصم ركذ و حضور هب ي زابن وا؛ دنكي م بالقمه ضاير رد ترصد نآ دوخ اب هار مه ن اركيب ات و دربي م شيب هب تيديا ات و دروي م ن اريط هب و دهد⁵. دروا دهاوخرد دباتي م ترصد نآ رب هك تيدحا تاو لحو و تاينج زا ذاتلا و جرفت و ريس هب سدق ملاء

ملاسلا هيلع ادهشلا ديس س لاجم رد ي هلا ي ايلوا تالاد

ي اميس رب ي فعش و دجو و بلاقنا تالاد نانچ دماي م ملاسلا هيلع ادهشلا ديس ركذ و داي ي تقو م رحم مايا رد. تسا ي ندشان فصول هك تسبي م ش قن - امهيلع الله نواضر - دلاو موحر م و داد ترصد دجو راتا (دناهدر كز⁶ درجم حور باتك رد - مرس سدق - دلاو ترصد دوخ ار هعقاو نيا ركز هچنانچ) ار ي ديدج رود مام نيا لولد ي يوك، دود دوهشم داد ترصد تانجو زا لاماك لاد و روش و قشع و و امامت و اچرگ. دومني م ضوع ي لك هب ار وا ي او ه و لاد و دروي م دوجو هب و ا ي گنذ و تايد رد و ا ي ارب مام نيا رد دور و اما، تشاد تبعم و داخا ملاسلا هيلع ادهشلا ديس ترصد ش بويحم اب ا م تسم اهش و ا روشاع ترايز تئارق ن اشيا لزنم رد اه حبص. دروي م هار مه هب ار ي رگيد و لالت و تبيذاج و اعوسات ي اهزور رد. دود ترصد نآ سفن زا هيلجته ي ديحوت قياقد و ملاوع و تالاد زا نخس دوخ؛ دننك تكرش ي رادازع تاجتسد رد و دنورب ن بابيخ هب دندادي م روتسد ن اشنادر گاش هب ا روشاع تردق و دود ي راج ن اشيا هرچر ب ن ادوان دننام رايخان نودب كشا، دندربي م رسبي ي بيجع بلاقنا رد زين رد و ه و ي اه زا رود هب و ادص و رسي ب و مارا ي لو، دركي م بلس ن اشيا زا ار ترشاعم و ملكت رب⁷. دنتخادرپي م اوخذ و زابن و زار هب قوشعم اب دوخ نورد

1. 285 ص، 4 ج، راونلا راج؛ 299 ص، 1 ج، ملاسلا هيلع اضرلا رابخا نويع؛ 112 ص، قودص خيش، ي لاما

2. 178 ص، 2 ج، توكلم رارسا

3. 193 - 190 ص، 2 ج، توكلم رارسا؛ 567 ص، درجم حور هب دوش عوجر رتشييد علاطا تهج

4. 65 ص، سنا تاخفن

5. 547 ص، درجم حور هب دوش عوجر رتشييد علاطا تهج

6. 78 ص، درجم حور

7. 182 ص، 2 ج، توكلم رارسا

مایه ماگنده رد - هیلع الله ن اوضر - دآدح موحرم موادم رکذ

اهنیا» :دنتگی م اهنآ تقون آ¹ ؛دوب «نمژلا بحاصد ای» ن دش دندب عقوم رد ش رکذ دآدح ی اقا
فرشم ش پیه هتفه هس ود هک ریخا رفسدن یا رد نم! دشابل هجر رد دیابن اسنا ردقچاً اعقاو «!دندادنتیلایو
ترایز تفری م لو ن اشیا عانتسا لاج بصد زور ره» :تفگ وا ،مدرک ل اؤس ن اشیا دندرف ز ا میدش
ی م هباحصد و لز نم رد تشگی مرید دعب و² ماسلا مهیلع ل ضفلاوبا ترصد ترایز دعب ،ادهشلا دیس
ن اسنا اجک ات داندع نیا «!دنتسیند تیلایو ل ها اهنیا» :دنتگی م تقون آ ،دوبن اشیا زور ره راک نیا «.دروخ
!دربی م ار³

اروشاع ندوب ضحم قشع

ن امشچ و دشیم خرس مرهچ .دوب بلقنم رایسب دآدح ترصد ل اح ،یرادازع ههد مامت رد
ی م .دوب ترسم و جاهتبا رسارس ؛دشیمز هدید ن اشیا رد هودنا و ن زحل اح ی لو ؛ی ناروند و ن اشخرد
!دندادیم اپید هودنا و متام و دندروخیم هصد هتخاب ن اج دیهش نیا ی ارب هک دلفاغ مدرم ردقچ :دومرف
نیرتوکنید و ،ی هلا ل لاج و لامجن طوم نیرتابیز و ؛تسا ی زابقشع رضانم نیرتی لاء اروشاع منحص
لوصو و ،بتارم و تاجرد زاروبع زج ماسلا مهیلع تبدیل ها ی ارب و ؛بضغ و ت محر عامسأ رهاظم
تا ذرد قلم ی انف و ،رهاظ ل صا هب ققحت و ،رهاظم زان دش خلسنم و ،ن ادیواج تااید هورذ ی لعا هب
.تسا هدوبن ی زیچ تیدحا

میردرد دوروی لویق و رفظ و ی بایماکزور اریز .تسا تبدیل ها ترسم و ی داشد زور اقیقحت
و ی زور پیزور .تسا تیک ملع ارد لوخد و تینزج زاروبع زور .تسا ن اما و نما مرد و ادخ
رگا ار ن آ زا ایشوگ هک تسا ی زور .تسا ی لصا فده و ی ناغ بولطم هب لوصو زور .تسا حاجذ
و دندرگیم شوهدم ی داشد طرف زارمع مامت رد ،دندن ن اشنا ادخ هار ن اگدیروشد و ن اقصاع و ن اکللاس هب
.دنتقای مردور هب رکشد هجد هب دوش اپرب تمایق ات هرسکی

هتسب ار ن اششوگ و مشچ ایند تبحم نانچ و ،دنداند ربخ مدرم :دومرفی م دآدح ی اقا ترصد
و زوف اهنآ همد هک دندادی من مدرم .دندانمی مدرم دندرفن ز نوچمه و دندروخیم فسأت زور ن آ رب هک
گرم ن تشک ن آ .تسا هدوب فرخ رباربرد ی تمیق رهاوج و مسیفذ عایشا عایتبا و اهدرپ هلماعم و حاجذ
.دوب ی دمرستاید ؛دوبن رمعی گدیرو و عاطقنا .دوب تااید نیع ؛دوبن
:تفگ بآد مدرم ریدراوی رعاشد :دندومرفی م
:تفگ

دیسر اجنیا رید هچ ،مغ ن آ تسا دبی ک*** دیزیرود و ککیلا ،یرآ
دینش ار تیاکن نیا ن آرکشوگ*** دیدب ار تراسخن آ ناروک مشچ
و .دوب قوشد میرگش همه ی لو ،دندرکی م میرگ رایسب دآدح ی اقا ترصد اروشاع ههد رد
تسا ی نادوانی یوگ هک دمائی م رتاوتم و ی لاوتم ن اشیا هکشا نانچ ،رورس و دجو ت دش ز ا تقوا ی ضعب
4.دزیری م ن اشفیرش ن ساحم یور ربار قشع ن اربا ت محر بآ هک
حاجذ و زوف و عاقترا و هجرد نیع ماسلا هیلع ن امولظم دیس ادهشلا دیس ی ارب گرم ،یرآ
متخورفا گنجش تا هجره اروشاع زور رد هک دمآ «ی سانش داعم» ثحبرم ریدراو تیاور رد اذهل .تسا
دشی مرتب ادانده و رتهتخورفا رپش رونم مرهچ ،رتنوزفا ترصد ن آ بئاصم و دشیم رت

1. 513 ص ،درجم حور هب دوش عوجر

2. ص ،درجم حور هب دوش معجارم - هیلع الله ن اوضر - دآدح موحرم ن تفر ترایز تیفیک نوماریپ رتشیب علاطا تهج
196 و 35 و 34

3. 68 ص ،سنا تاحفد

4. 78 ص ،درجم حور

ملاسلا هیلع نیسد ماما نوچمه ار اروشاع میاقو دادد ترصد حیرشت
 وَ مُهُجِرَاوَجْ اُدْهَتْ وَ مُهُنَاوَلَا قُرِشْتَهْ صِنَاَصَخْ نَمُ مَعَمْ نَمُ ضِعْبْ وَ مُلَاسْلَا هِیْلَعْ نُنِيسْحُلَا نَاکْ وَ
 :ضِعْبَا مُهُضَعْبَلْ اَقْفْ .مُهِسُوْفُنْ کَسْتْ
 اِتْوَمْلَابِیْ لَأَبِیْ لَا اَوْرُطْنَا

و سَوْبُلَا نَعْمُ کَبْرُ زَبِیْعِ قَرَطْنَقْ لَا اِتْوَمْلَا اَمَفْ ! مَارِکَلَا یَنْبِ اَرَبِصْ ؛ مِلَاسْلَا هِیْلَعْ نُنِيسْحُلَا مِهَلْ اَقْفْ
 !؟ رِصْقِ یْلَا نَجِيسْ نَمُ لَقَنْتِیْ نَا هَرِکِیْ مُکِیَافْ رَمَنَادَلَا مِیْعِنَا وَ بَعِيسَاوَلَا نَانْجَلَا یْلَا اَرَضْلَا
 وَ رِفَاکَلَا مَهْجَدْ وَ نَمُوْمَلَا نَجِيسْ اَبِیْدَلَا نَا :هَلَاءْ وَ هِیْلَعْ اَللهِ یْلَا لَوَسْرْ نَعِیْ نَنْدَدِیْ بَا نَا!
 اِتْبُذْکْ لَا وَ تَبْذْکْ اَم .مِهْمِیْحَجْ یْلَا اَلَاوْهْ رُسْجَدْ وَ ،مِهْمَتَانْجِ یْلَا اَلَاوْهْ رُسْجَدْ تْوَمْلَا

یو ابهک ش نارایزا یضعب و ملاسلا و قلاصلا هیلع ادهشلا دیسی لعدن نیسد لادن کیلو»
 سفذ و ،تفرگی م ار ان اشراوج و اعاضعا و دیشخردی م ناشیاهت روص گنر هک دوب نینچ دندوب
 دنتفگ رگید ضعب هب اهنأ زا یضعب لادنیا رد .دوب مارأ و بارطضا نودب ناشیاه
 !درمشی م تیمها نودب و هدا سار نأ و ؛درادنی سرت گرم زا ادبا درم نیا !دینیب
 نازیزع ی او ،نآگاز گرزب نادنزرفی ا :تفگ اهنأ هب هیلع الله تاو لصد ادهشلا دیست ترصد
 ی لپ هب اتم هب رگم تسین یزیچ گرم هکارچ !دیریگ هشیپی نابیکش و لمحت و ربص !دنمجر او هیاپ دنلب
 و هعیسو یهاهت شهید یوسه ب ،ترضم و تشد و یراتفرگ زا دهی م روبع دوخ یور زا ار امش هک
 لاقتنا ی رصق یوسه بی نادنز زا هک دیای منزش شوخ امش زا کیم ادک سپ !هیهل! نادیواج یهاهت معذ
 ن مؤم نادنز ایند :هک هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سوز زا درک تیاور ن م یاری مردپ هکی تسرد هب ...؟! دیای
 یاری تسار روبع لپ و ،ناشیاهت شهید یوسه بی نانی یاری تسار روبع لپ گرم و .رفاک تشهب و تسار
 »تسار هدش هتفگ غورد ن م هب هن و ،میوگی م غورد ن م هن .ناشه تخادگ خزود یوسه بی نانا

ماگنهن آرد ناشیا عانف تالاد هب ص تخم اروشاع هرابرد دادد ترصد بلاطم تسار

ناوا نآرد ناشیا دخی صخش تالاد ،دناه دومرف دادد موحرم هک ار هچنأ :هک تسناد دیاپ
 رفسد :رگد ترابع هب و ،دندوب هدیسر الله ی ق لطم یانف هب و دمومز روبع تارثک ملاوع زا هک تسار دندوب
 یلام ل اوچار د هکروطن امه .دناه تشاد تسار الله ی ف هک مود رفسد هب ل اغنتشا ،هدیسر نیایپ هب الله ی ل
 هنوگ نیدب زین بلد رهش رد دراو ی عیشد رعاشد درم نآ ل اوچار و ،راعشا نیا ندورس تقو رد ی مور
 تاجرد زا و ؛تسار هدیدرگ ی برلا هجو و ی قلا هجو هب لیدبت اهنأ ی قلا هجو هب ننج هک تسار دندوب
 .دناه دیدرگ ن کتم ق د لاصو میرد و دیحوت زع مردرد ،هدرک روبع سفذ

و میرگ دیاب امتد ،دناه دمایز نورب سفذ زا و دنراتفرگ تارثک ملاوع رد هک مدرم دارفا رئاس اما
 ی لعا دصقم ن ادب و دنک ی ط ار هار دنناوتب قیرط نیدب ات دنک ی ناوخ هجود و ینز هنیس و یرادازع
 هب رما ار امه ضیفنسم هریثک تیاور رد هکنانچم .بتقیق نآ یاری تسار ی امرطق زاجم نیا .دنیا لئان
 گنهای م لیبس نیای ط رد نارورس نآ اب و مینک کاپ ار دوخ ناج هلیسو نیدب ات دناه دومز یرادازع
 .میدرگ

هب ندش لکشم ،اللهی فعانف ماقم زا دعب لکما بعاقب مزاولزا ،دش سیط معبرا رافسا هکی تقو مزات و
 و ندوب قلخ ملاوع رد دنوادخ اب هک تسار ندومز تیاعر بقده و ه امک ار ملاوع ره ق د و ،ترثک ملاوع
 دیحوت مه ،ازعمه و تسار قشع مه هک دشایی م نیدرگی بویر تدحو نیع رد ی قلخ تا فصد هب فصتم
 دشیم هدهاشم رمع رخاوار دادد یاقا ترصد رد تالاد نیا دوخ نیع هکنانچ ؛ترثک مه و تسار
 رد ،دیدش قشع نامه اب مأوت .دناه دندوب عاقب ماقم ی اراد ،درجت رد نکم و فرصد عانف ماقم زا سپ هک

1 ، ج ۱ ، ملاسا فرامعو مولع هرود زا ،یسانش داعمو ؛ ۲۸۹ و ۲۸۸ ص ۳ ، ثیدد ، توملا ی نعم باب ، رابخلا ی ناعم
 س لجم رخا ، موس س لجم

تر ضد دوخ. دود دوهشم ناشیا زا بِلَق تَقْرَد و لَد زوسزا ی شانی راداز ع و هیرگ، یراوگوسد سلاجم
 دندومرف ناشیز ع رتخد هنیگس تر ضد هب مه مَلاَسلا هیلع ادهشلا دیس
 ی نامنَج ی فُحور لای نِم ماد ام *** قَرَسَد ی کَعَمَد ی بَلَق ی قَرْحُت لا
 ن اجهک ی تقو ات؛ دزیری م ترسد یور زا هک ی کشرس نیا، نزم ش تا ت کشرس ابارم بلاق»
 «! مراد ن دپ رد

دنام انیع. تسای اهدیچیپ و ضماغ رایسب ناتساد لابریک ناتساد: ماتوک و رصنخم ترابع هب و
 دشابی م مَلاَسلا هیلع ادهشلا دیس تر ضد زوف و لپنو و روشد و قشع ن آ یور کی: دشابی مور و د هکس
 ن آ دناوتی م یسک اما. دشابی م هیرگ و هجنگش و بادعو و مودنا و هصغ ن آرگید یور و، م لواع ن آ هب
 لَمَعِیْلَف اذَه ل نَمِب؛ دشاب هومز روبع ن آ زا و مدرک اشامت و مدید ار ور نیا هک دنک اشامت ار هکس یور
 1. ن ولماعلا

اروشاع ههد رد دادح موحرم جاهتبا تلاد تلوع هب عجار ی حیضوت

و تسای توافقتم ام تشادرب ابارک یایاضق زا دادح یاقا تر ضد تشادرب و لهاد لاصا
 میهاوخب لاد هک میمهفی منام لاصا هک دنکی م رکفی اهبترم کی رد ناشیا ی نعید، دراد یر هوج توافقتم
 ناشیا هک دنروا دَرَجَم حور رد اقا موحرم اجک! دندرکنی ی داش مه ناشیا، مینک یراداز ع ای مینک ی داش
 تلاد عون کی مدای نعید طسبنم، «دندوب طسبنم دادح یاقا تر ضد»: دنتفگی م ناشیا؟! دننکی م ی داش
 رتکد و دنراد یرامیب هک اهیضعب دیدید؛ دراد دشاب نورد ش مارا و تیاضر زا ی کاد هک ی صاخ تشاشب
 نیا، دندهب باوج دنرادن ه لعود دینکی م تا قلام ناشیا ابارمش هک ی تقو، دیتسه ض بیرم هک هتفگ اهنأ هب
 و؛ دندرادن داد باوج لاد لاصا هتنگرب اهنأ کچ هک اهیضعب دیدید. ض بقنم ی نعید؛ ض بقه دنیوگی م ار
 ی تبیصم هک اهیضعب دیدید. دنیوگی م ض بقنم ار نیا «!؟ ن لاف و!؟ هچ»: دنیوگی م، دندهی م باوج ی تقو
 ،ن دود دوخ ریگرد، ن درک مخا و دناهتر مه رد ی نعید. دنراد ضابقنا تلاد هشیمه مدش دراو ناشیا هب
 دنیوگی م ضابقنا ار نیا، ن دادن ار ل اوس باوج، ن تشادن ار مدای او ه و لاد

ن، یشنب ایب «مکیلع و مَلاَس»، دندهی م باوج؛ دنکی م مَلاَس دوری م اهیضعب ابار مدای، هذ طاسبنا
 ناسنا تسای نکم، دشاب ههقهقه، دشاب هذخ امتد تسین مزلا و تسای طاسبنا نیا. مینک تسرد ی یاچ میورب
 نورد تشاشب تلاد؛ ی نعید طاسبنا، دوشب طسبنم و دروخد مه ی یاچ

بتارم ماگدید، ماگدید ن آ، دنتشاد اروشاع ن ابرج هب تبسز دادح یاقا موحرم هک ی هاگدید ن آ
 ی نعم مامت هب تسای ادهشلا دیس تر ضد س فنر رد راگدورپ هیلامج هیلک عامسا دورو و راگدورپ ضیف
 لابریک رد هک ی ایضق نیا هطساو هب هوب و اس فنر و تیلو و تحت رد دوجو ملاء مامت باعیتسا و هملکلا
 تسای هدمآ شیب

هدانقیذ قافتا شریطن هک ی یاهه عجان نیا، اهتیانج، ایلاب، اهتیبصم، اهترارم نیا هب دادح یاقا
 ی ماقم هب دناسر یربک ت عافش ماقم هب؟ دناسر اجک هب ار وا و درک هچ ادهشلا دیس ی ارب اهنیا. دنکی م ماگد
 مرفسراوخهزیر و مرفسرسد همه تسای تیدبا رد هک ادخ تقلز زانیر خا ات ادخ تقلز زانیلوا هک دناسر
 ،ن اگرزب، افرع، ایلوا و تسای مرفسرسی سوم، مرفسرسد میهاربا، تسای مرفسرسد مدای! دنتسه ن یسد ماما
 و ی دبا تیاهنی ب رد و ی لزا تیاهنی ب رد درک دهاوخ و مدرک ادخ هک ی تقلز ره سنا و نج، هک ملام
 ی م ادیبی ی لاد هچ، دمهبی ی سکرگا، دنکب کردی سکرگا ار نیا دنتسه ن یسد ماما مرفسرسد ربی دمرس
 ش دوخ یاپ یور لاصا دناوتی م رگید!؟ دجنگب ش تسوپ رد دناوتی م رگید؟ دنکی م ادیبی ی لاد هچ؟ دنک
 ؟ دشاب هتشاد رارق

مدای، دوشی م ادیبی ی فعش ت لاد کی ناسنا رد تا قوا ی هاگ منزی م امش ی ارب نم ی لاثم کی
 تسای تر بزهچ دنیوگی م. دنکی م بالجر ن یفارطا هجوت هک ددهی م ماجنا یراک فعش لاد ن آ رد لاصا

لاد کیناسنا یارب؟ رگم هشدی چ؟!؟تسا ریخ هچ؟ لاحتشوخ ردقنیا؟ لوگنشد ردقنیا هک هشدی چ؟
!دنگل محت دناوتی مناسنا هشد ادیپ هلمجلای ففعد

ق باسرد اقا موحرم نامز رد اقرر زای کیج بصرد ملاسلا هیلع ادهشلا دیس سلاجم زای کیرد
ی تاماقه، دنگش تمحر ادخ اقرر زای کیج، دناوخی م ار اهنیا و ن یسد ماما حضور ن اوخهضور ن آ هکی تقو
کین م و درکی م هیرگ راز راز، درکی م هیرگ روطنیمه و دوپ هتسشن م رانک رد تشادی بتارم و
هتخور فارب، دشد زمرقش تروصد، درک ادیپ ی بیج لاد نانچن آ، درک ادیپ ی بیج لاد نانچ مدید هبترم
ضوع هبترم کی ی لو دشنع طقس هیرگ، درکی م هیرگ روطنیمه تشاد هک لاحت یعد دشد شاشب دشد
ملاء مامت رد کید هیراگنا بیج ی لیخ داد رارق ریثات تحت م هار دندبی تد درک ادیپ ی ناهد و ی تجهد دشد
مدرک لاؤس و از ن ماهدعب دشد مامت هیضقه هک دعب؟!؟ دنگی م ادیپ ی لاد هچ دندهب ار ملاء مامت، دندهب ار
کین م یارب هعفد کیج، دشیم هتفگ ن یسد ماما بلاطم و دشیم هدناوخ حضور نیا هکنیا نیدرد: ت فگ
ی من ش درگ هب دوشب رارکت اروشاع اهدص رگا داد ن یسد ماما هب ادخ هک ار هچنآ! بجع، دشد هدز هقرج
ار نیا ن م هزات، دسری من ن آ درگ هب بناصم ن آ دشد هداد هک ار هچنآ دوشب رارکت اروشاع اهدص، دسر
روطنیمه هاکبل ادرد و رثات ل ادرد ن یسد ماما س لجم رد هک ادخ هدنب نیا هک میوگب امشد هب مهاوخی م
!؟ هدمآ هچ داد ی اقا رس رب هک دینییب و دینک ماگد دیبایی امشد، دشد هدز هقرج کیدش یارب طقس درکی م هیرگ
رارق ی یاجن امهر د هک و ا، تسا شتسد رد عاضوا همهر رگید هک و ا، هدمی هف ار لئاسم همهر رگید هک و ا
ی لاد هچ رگید و ا، تسا ن یسد ماما دوخ هک ی یاجن امهر رد هتفرگ رارق ن یسد ماما میاس ریز هک هتفرگ
درکی م رهاظ لابرک ی هزور رد ار ن آ درایلیم کید داد ی اقا هزات میوگب مهاوخی م ار نیا ن م؟ دراد
ی روطنامه ی نعید؟!؟ تسا بوکب و نزب ی انعم هب ی داش ی نعید ی داش نیا؟! میباجک ام، ار ش درایلیم کید
؛تسا اروشاع ترایز رد هک

نَاسِلًا وَ كِنَاسِلًا یَدْعُنِ یَعْلَمُ نَبَا نُبَعْلًا دَابْکَلَا اَلْکَا نُبَا وَ اَمِیْمًا وَ تَبِ هِب تَكْرَبَتَّ مَوْبِ اَدَه نَا مُهَلْلا
دِزِی وَ اَمِیوَاغَم وَ نَایْفَس اَبَا نَعْلًا مُهَلْلا كَبِیْبَه یِف فِقْوَم وَ نَطْوَم لَکِی فِ اَلَا وَ اَمِیَا اَلله ی لَص كَبِیْب
نَیْسَحْلًا مُهَلْتَقَب نَاوْرَم لَ وَ دِایِز لَ اِبْ هَب تَحْرِفَ مَوْبِ اَدَه وَ نَیْدَبْلَا دَبَا اَتْعَلْلا كَنِم مُهَلْیَا اَمِیوَاغَم نَبَا
!«اَمِیَا اَلله تَاوْلَص»¹

و دنگی م ی سوپور و چام ار رگیدمه و دذهدی م تسد و دندزی م فک م هاب اروشاع زور رد
!؟ دنیوگی م داب کرابم مه هب
رد ن م: دنتفگی م ناشیا - دنگش تمحر ادخ - هدلاو رد ی زار یس ن یعم اقا جاد موحرم مگر زبرد
هقتاعم رگیدمه اب هک - اهنآ زای امدع هکلب اهنآ هممه هذ هتبللا - ،اجن آ رد مدید، مدوب مامشرد اروشاع زور
دیزی ل آ نامه اهنیا، «**اَمِیْمًا وَ تَبِ هِب تَكْرَبَتَّ مَوْبِ اَدَه نَا مُهَلْلا**»، دنیوگی م کیربت مه هب و دنگی م لغب و
ن یسد ماما رب هک دنتسه ی یاهنآ! دنتسه دیزیل آ رابت و ریت نامه دنگی م ار راک نیا هک ی یاهنیا، دنتسه
!؟ دوپ روطنیا مه داد ی اقا ایآ دندرک درو او بناصم نیا

دوخ ربتم و تحبص و باتکرد و تهک میوگب هچ و تهه رخا دناعم، ن ادجویب، فاصنای پ رخا
!؟ ت فگی م کیربت اروشاع زور رد مه داد ی اقا ایآ!؟ یریگی م داریا و ار درجم حوری نکی م هر خسم
نیا ای! دیرواییب و دیرخبل فُت دپورب، میسوبب ار رگیدمه دیبایی، دش بوخ! دنتشک ار ن یسد ماما دش بوخ
هب ماگد ام، هلب!؟ تسا نیا جاهتبا ایآ، دمای م کشا شمشچ زان ادوان لثم مدیدی م ن مکی روطن آ هک
مپوشی م رثاتم بخ، مینکی م ماگد اهنیا و دیای م هک ی نوخ و تحارج و ریشمش و ریت

تسا ی عبیط، میراندن ار روعش ن آ هک ام، میراندن ار کاردان ن آ هک ام، میراندن ار مهف ن آ هک ام
ش دوخ مکد ن آ میدیسر روعش و کاردان آ هب تقو ره هلب، میوشب لاحتشوخ دیابن، میوشب تحاران دیاب
یاضتقا ن آ هک هچنآ، دراندن دروآرد ادا، میرواییب رد ادا و میاییب ام ارچ؟ دراد ی طبر هچ ام هب دراد ار

¹ ۷۷۲ ص ۲، دجهتملا حابصم

مېنګ رګف ديابذ طقف تبيصم نيا هې ام هک متفګ اهر اې م ه دندب هليد ،تسه هک تسای تبيصم نيا تسام
 ،دننږ رګنلت هک تسای نيمه ی اړب دننروا ډرجم حور رد مه اقا موحرم هک نيا ،مېنګ رګف ار رتلاب دياب
 تسيند شامه اهنياسين لافو لبط شامه طقف ،تسيند دز رسرد طقف هم ،تسيند مير گشامه طقف
 تو م^۱ ؛ل سعلانم ی لآحأ» :ديوګی م مساق ترصد هک تسينچ نآ !؟ تسينچ نآ ،تسه مه رګيد ی اهزيچ
 بشن آ رد ش دوخ ني نيق نږ ريهز ی تقو هک تسينچ نآ .ميراد مه ی اهزيچ نينچ «تسا رتن يریشل سع زا
 دننږ ش تا دننک نلاف ار مرتسکاخ و دننک هکت هکت ارم راب راز ه رګا» :ديوګی م و دوشی م دنلب اروشاع
 ،هديد رګيد زيچ کي ،هديدن ريشمشد و اسپ !؟ هديد هچ و ا^۲ «متسه نيمه ن م کي و راز ه معفد زاب ،نلاف و
 مرخلأاب ،ار ش رتلاب اې هديد دادد ی اقا ن لا هک هديد رګيد زيچ کي نآ ،هديدن نشک و ريشمشد و مزین و ا
 بييد ،تشداد قرف رهاظم نږ بييد اې زاب ی لو دود ادهشلا ديس باحصا زا هچرګ ريهز دنراد بتارم اهنياس
 و دنراد بتارم اهنياس زاب ی لو دننسه هميخ کي رد دننسه اچ کي رد هم !؟ اچک ريهز ؟ اچک رهاظم نږ
 اهنياس ی لو مېنکې اهنياس و تعافش بلط و مېنکءافشستا دياب اهنياس هم ز ا ،ميسوبد ار اهنياس هم ی اې دياب ام
 !دنراد صاخ بتارم ناشدوخ ،دنراد بتارم ناشدوخ زاب

هې هچره و دننشداد مرحم مایا رد و اروشاع زور رد دادد ی اقا موحرم هک ی فَعَشَن آ نياربانډ
 ی م رتزمرف ،دوشی م رتبيجع ن اشيا جاهتبا تلاد هک ميديدی م ام ،دشی م رتکيدزن اروشاع زور مایا
 ی اړب نيا ،دننچنگی م ن اشدوخ تسوپ رد رګيد دسری م هک اروشاع زور هې م کمک رګيد راګنا ،دنوش
 ی م قافتا ميضق نآ مادم ،دوشی م کيدزن معقاو نآ هې مادم ،دسری م تفيقد نآ هې مادم هک تسای نيا
 زور هې و درنګی م هک روطنيمه هک ی تقو ،هنا م ی لو .دتقای م قافتا دنبيی م ن لا و ا هک ارچ نآ دتفا
 ی رادقم کي مرحم ل و ا زور ،دوشی م رتشيپ ام هودنا و م غ و تبيصم امئاد ميوشی م رتکيدزن اروشاع
 لاکشا ،تسا ام ريسد نيا بخ دوشی م هک اروشاع زور اتر اهچ روطنيمه ،موس ،دوشی م هک مود ،تسا
 تمس نآ هې ار نامدوخ مدرخ کي نږ نيا رد ی لو .ميشاب روطنيمه مه دياب و ميتسه نيمه ام بخ ،دراند
 حور رد ن اشيا روطنيمه نيا ،ميناشکې بتارم نآ هې ،ميناشکې راګفا نآ هې ،ميناشکې اضف نآ هې ،ميناشکې
 هډوب ډرجم^۳

ءادهشلا ديس س لاجم رد ی نارھط هملاع تلااد

ار ی دحا دوخ رمع تدم مامت رد بناجنيا - هيلع الله ناوضر - دلاو موحرم هې تبسن اما و
 ی اړب ی تصرف ره زا و دزروب قشع ن اشيا دننام ملاسلا هيلع ءادهشلا ديس ترصد هې ردقن يا هک مديدن
 هچ - تبيل ها رکذ و ازع س لاجم هماقا هې مزل م ار ام اهنت هې ن اشيا .دنک هداقتسا رکذ و ازع س لاجم هماقا
 دنلب ی ادص اې ار تبيصم رکذ هک دندرکی م روجم هکلب ،دندومنی م - هنکما رياس رد اې و دهشم رد
 لزانم رد رفص و مژحم مام ود تدم مامت رد .دندومنی م هخاؤم درکی م ی طخت ی سک رګا و ،ميناوخب
 ی م تکرش نآ رد دوخ و دود رئا د تبيل ها بئاصم و هضور س لاجم اهح بصد ،دوخ ی اقر و ناوسود
 و ،میز ادريپ ی نزهنييس و ی ناو خهخوډ هې ربنم رد هک دندرکی م مزل م ار ام ءاروشاع ی اهزور رد .دندومن
 رد .دنتخادریپ ی نزهنييس هې مدرم اې هار مه و دندوشی م دنلب دندوب هتشارږ رسد ز ا همام هکی للاحرد دوخ
 و ،دوب دقمنه ن اشلز نم رد رفن تسيب دودد روضد اې ی رصتخم هضور س لجم دهشم رد هعمج ی اهېش
 ايا ،ل هاد .دندادی م ماعطا سپسو دوبن ن ايم رد ی رګيد تبحص و تخادریپ م تبيصم رکذ هې رکاذ طقف
 تاوډ هې ی لسوت رتمک هک تسای نيا تسای در او افرع رب هک ی داریا :ميوګي و ميپايي ام هک تسين ی فاصنای ږ
 ل سوت اهنياس رګا !؟ دنز ادريپ ی ديوخو تن انخسر رکذ هې رتشيپ و دننکی م ملاسلا هيلع ن يموصم همنأ هسډقم
 ؟تسيچ رد ل سوت سپ تسيند

1. ۲۱۵ ص، ۴ ج، ز جاعلا بتيديم؛ فلاتخا یردق اې ۲۰۴ ص، یربکلا ټپادهلا

2. ی تَدُّ تَلْفَمٌ تَرَبُّنٌ مَدُّ تَلْفَمٌ تَلْفَمٌ وَ لَاقَفَ هَيْلَعُ اللَّهِ مَحْرُؤٌ لَجْبَلًا نَيْفًا نُبْرُيْزُ مَأَقَوْ ۹۲ ص، ۲ ج، داشر لا
 کتبیل لها ن م ن اینفلا ءلاؤ ه س فنأ ن ع و کسفن ن ع ل تقلا ک ل اذ ب ع فدي ی لاعت الله ن آ و مزم قلا اذ کهل تقأ
 3 الله ی لا کولسو ريسی نام، مجلس ۲۳ (۲۷/۱۲/۱۴۳۰).

هیلغ اُطساو به ماوع نوچمه و ،دندکی مذ یویند چناوحد یاضق یارب ار لَسوت نانیا ،ی لب
 ار لَسوت و ،دنهاوخی مذ یویند لئاسم یارب ار ملاسلا هیلع ماما و ،دناشقای مذ هدیذ زا کشا تاساسحا
 رب میرگ فرصد و ،دنادی مذ مَرزور تداع کی به نآ لَدبَت و یرارکت سلاجم یرار قرب رد طقف
 1. دنرامشی مذ یونعم لیاضق باسکا و سفند درجت و قد به برقه بجوم ار ادهشلا دَیس

تیبیلها رکذ یایحا به تبسندی هلا یایلوا و افرع ددعلاق و فقه و تبغر

ام زا راب رازه ،دنا توافتی به مکنیا مذ دوشی م ماجنا هک ی تانایرجه به تبسندی هلا یایلوا نیا
 هیصوت ام به فیلکت کی ن اوزع به اقا موحرم .دنتسه رتق نأش و رتب غار تیبیلها رکذ یایحا به تبسند
 :دنتفگی م ی تَد .دیوگب مدرم یارب ل تاقم زا و دیور به هک تسا نیا امش هفیظو مَرجم مایا رد هک دندرکی م
 اهنیا و دیناوخ بار اروشاع خیرات ،دیناوخ بل تقم .درادن تَنمیم ،دیناوخ س رد اروشاع ههد رد»
 «!دیوگب مدرم یارب دیور به

دوجو ی نار هط ی اقا س لاجم رد صلاحا هک ردقن آ :دنتفگی م قافتا به مهمه س لاجم یرازگر برد
 مدینش دنتشاد س لجم مهن اشدوخ ،ن اشیا ن طوم ن امهر رد هک ی نایاقا زا هدنید .درادن دوجو ام دوزرد ،دراد
 نیا ی هلا یایلوا «تسیند ام نایم رد ،تسه اجنیا رد هک ی صلاحا ن آ هک مینادی م ام ار نیا» :دنتفگی هک
 رگا و دندرکی م توعد ار رکاذ و ح آدم ن اشدوخ ،دندزی م هنیس و دندشی م دنلب ن اشدوخ ؛دندوب روط
 حضور م ارچ؟! ی دز هنیس مکزورما ارچ هک دندرکی م خبیوت ار وا دزی م هنیس مکزور و دناوخی م حضور
 ار ام ،میدناوخی م حضور مکزور مکنیا ای میدناوخی مذ حضور ادصا اب و مینقری م ربنم ام رگا؟! ی دناوخ
 دوبروطنیا دنتفری م نار هط رد اقباس هک ی یاهر بنم ن آ رد ن اشدوخ تیعصو و ل اباد .دندرکی م خبیوت

هک تسا ییاذغ دننام دشابند حضور وا رد هک یربنم» :ی نار هط هملاء موحرم

«!درادن کمند

و «!درادن کمند هک تسا ییاذغ لثم ،دشابند حضور وا رد هک یربنم» :دندومرفی م ناشیا
 دنتشاد ضار تعا دارفا زا ی ضعب به تبسند

ی اقا هتفه ره نوچ - ناشیا تمدخ دندوب هدمآ یر هطم ی اقا موحرم هک هعقد کی تسا مدای
 ی م ی پاچ و مدمآ ی نوچ - مدوب اجنا رد ی اهقیقذ دنچ اقاقتا مه ن م - دندیسری م ناشیا تمدخ یر هطم
 رد ناشیا دیشاب هدرک مظلالم رگا 2. دش ناشیا یسانش داعم باتک به عجار تبحص - متفری م و متشاذگ
 بوخ اقا» :درکی م داهنشپن ناشیا به یر هطم ی اقا ؛دناهدروآ تبسانم به مه حضور کی س لجم ره نایاپ
 :دندومرفن ناشیا «!دوشب حرطم هچراپکی تروص به باتک نیا و دوش فذد اه حضور نیا تسا
 فذد دیابند حضور نیا زا هملک کی و ،دوشی م رهاظ حضور نیمه رد س لجم ن آ راثا مامت
 دوش

ی مذ ،دنتفگی یر هطم ی اقا هک ار ی بلطم نیا ناشیا ی نعید !تسا بیجعی لیخ نیا؟! دیدرک تافتلا
 هتفگی هک مدرک کاردا ار ی تیعاو هچ ناشیا ی لو ؛دسری م ام مهمه ن هذ به هک تسا ی زیچ نیا؟! دیمهف
 :دنتفگی م ام به اذل؟! «دوشی م تیبت حضور نیا ادراد س لجم نیا هک یرثا ن آ» :تسا
 ار ی اهملک دنچ ن آ و ش اهضور و هلابند ؛دعب س لجم به دیورن ،دیناوخی م ار م س لجم هک ی تقو
 س لجم غارس دیور به دعب ،دینک هعلاطم رخا ات ،مدروآ هلئسم ن آ نایاپ رد تبیصم رکذ ن اوزع به ن م هک م
 !دعب

ناسنا هک ی تقیقذ و تینارون ن آ :زا تسا ترابع ،تسا س لجم نایاپ رد هک ی اهضور نیا ی نعید
 بلاطم ن آ دش ل صتم ی تقو اذل .دنکی م ل صتم ،تسا ملاسلا هیلع ادهشلا دَیس هک ،تینارون نیا ادم به ار

1 ۱۸۳ ص ۲، توکل م رار سا

2 دلاو موحرم ار ن آ ی طخ مخسند و ،دوب هدشز رشتتم و پاچی سانش داعم باتک زونه تقو ن آ رد هک تسا رکذ به مزلا
 دندوب مداد ناشن یر هطم موحرم به - هیلع الله ناوضر -

ناشیا ردقنیا درانگی م ارش دوخ رثا تسا هدش سلجم نآ رد هکی یاهت بحد و هداوذاً لابق هکی ملء
 دندومرفی م هک دندوب بیجء ش تا کرپ و راثاً و لابرک هعقاو هب تبسن
 هب تسد متوفزا دعبی تد، دوشب فذد دیابن م یاهباتک نیا زا هملک کی، مدرم ای مشاب هدنز
 دشاب هتشاد دوجو دیاب آهن نیمه نیء دوش هدز دیابن اهاباتک نیا

افرد، تسین فطاوع و تاساسدا و یرهاظ تبیصم کی افرد باطم نیا دوشی م مولعم
 دنهاوخی م ناشیا. تسا ملاسلا هیلع نیسد ماما ی اوھ و لاد رد ندرپ، هئسم؛ تسین تخیگار ب کی
 هداقفا قافتا خیراتل و طرد هسیمه ایاضق و تانایرجنیا لاا و؛ دنربب عضو نآ رد و لادن آرد ار ناسنا
 دارفا، دندز اهش تآ؟! تسا هداقفا قافتا ملاظ نامکاد و خیراتن ار گمتسن نیمه طسوت تاینجر دقچ، تسا
 دندرک هچ و دندرک نارابریت و دندز ریت، دندیر برسار

«!دنکب دناوتی منی یراک چیه ناسنا ادھشلا دیس هبل سوتن و دب» :بی ضاق مو حرم

لائم. تسا هدوب بیجء لابرک هعقاو هب تبسن ناگرزب نیا ل سوت و لاهتبا تلاح و ماگدید اذل
 1 «!دنکب دناوتی منی یراک چیه ناسنا ادھشلا دیس هبل سوتن و دب» :دنیا مرفی م ی ضاق مو حرم

زا نم. دنوری م لضاوا و با ترضد مرد و ادھشلا دیس ترایز هب زور ره دادد ی اقا مو حرم
 دنتفگ ناشیا، مدرکل اوس اقا مو حرم

ل سوت اب و هیلع الله ملاسل ضفاوا و با ترضد مرد، هدش دادد ی اقا مو حرم ی ارب هکی حاتفنا»
 «تسا هدوب ناشیا هب

رفعج نی بی سوم جبرضی لا ی اھکاخ نیا دندشی م فرشم نی مظاک هب ی تقو دادد ی اقا مو حرم
 می نانشند و رسد هب و دنتشادی مرپ ار - دوب بوچ و زلف زا ی اخیما عقوم نآ هک - ار ملاسلا امهیلء
 هکنیا ای، تسای عقاو ل سوتنیا ایآ؟! هچی نعیا اھراک نیا؟! دیاهدید ی سک هچ زا ار یضق نیا امش. دندیشک
 ؟! میشکب اھرعد و مینک دنلب دوخ زا ادص حضور سلجم رد و میشکب راوھ و داد و مینزب نامرسد رب
 سلجم نیا، تسای زاب و رتائش اھمھ اھنیا، اقا من! مینک رتکیدزن ار نامدوخ هکنیا ی ارب؟! هچی ارب
 2! تسای زاب

1. ۱۹۵ ص ۲، ج ۲، توکلم رارسا هب دوش عوجر
 2. ۷۱ - ۶۸ ص، سنا تاحفد